

EEN STORM ALS GEEN ANDERE

Als op Marken op de avond van 13 januari 1916 de wind aanwakkert tot kracht tien, maakt niemand zich nog zorgen. Markers zijn wel wat gewend als het om wind en water gaat. Het eiland overstroomt vaak. Maar al snel blijkt dat dit geen storm was als alle andere. Marken ligt in puin en zestien mensen vinden de dood. Wandel mee over het eiland en herleef de verwoestende kracht van het water.

1 Kerkbuurt

De grootste terp op Marken, de Kerkbuurt, was na de vloed een enorme ravage. Op de

‘westzij’ van de terp bleef geen huis ongeschonden. Er viel één dodelijk slachtoffer: Grietje Zeeman, die woonde op de plek waar nu het Marker Museum staat. Ook een veestal werd verwoest waarbij elf beesten omkwamen. Een weduwnaar was 's avonds haar huis ontvlucht. Toen ze de volgende dag terugkeerde was van haar woning niets meer over dan een berg puin.

→ [Loop van het Marker Museum langs de kerk, sla vóór de Wilhelminabrug linksaf en steek de grote weg over richting Grotewerf.](#)

2 Grotewerf

Op Grotewerf 12 lagen de zussen Pietertje, Jannetje en Wolmet Stooker, 24, 22 en 14 jaar, samen in de bedstee. Waanden ze zich veilig of waren ze in afwachting van hulp? Het verhaal gaat dat ze de volgende dag, liggend in bed, hand in hand, zijn gevonden. Een ander verhaal vertelt dat ze in paniek via een ladder de bovenverdieping probeerden te bereiken, hun broer Klaas achterna. Klaas overleefde de ramp. De zussen werden gegrepen door het water.

→ [Houd rechts aan en loop richting Rozewerf.](#)

3 Rozewerf

Tegen kruierend ijs wordt de Rozewerf sinds jaar en dag beschermd door ‘de twaalf apostelen’ in het Markermeer. Maar tegen de kracht van het water was het terpje in 1916 niet bestand. Dodelijke slachtoffers vielen er niet, maar de materiele schade was enorm. Er stond een nieuwe, grote bakkerij, die totaal werd vernield. Zoals op meer plekken op het eiland markeert op nummer 14, waar de bakkerij stond, een bordje hoe hoog het water kwam.

→ [Loop terug richting Grotewerf en houd rechts aan naar Moeniswerf.](#)

4 Moeniswerf

De meest afgelegen terp op het eiland, de Moeniswerf, werd het zwaarst getroffen. Van de veertien huizen waren er na de vloed nog maar vier over. Zeven inwoners vonden er de dood, onder wie het echtpaar Cornelis en Maritje Zeeman en hun kinderen Cornelis, Aaltje en Geertje. Het echtpaar had nog twee kinderen, die de rampnacht overleefden omdat ze uit logeren waren bij hun oma. Op de Moeniswerf kwamen ook Geertje Jansen en Maritje Visser om het leven.

→ [Loop terug langs Grotewerf en houd in de bocht links aan richting Wittewerf.](#)

verzwolgen te worden. De meeste bewoners wisten veilig het huisje ernaast te bereiken. Een baby werd aan een touw door het water naar het zolderraampje opgehesen. Volgens de overlevering vonden op dat zoldertje achttien mensen een veilig heenkomen. Voor vijf mensen kwam hulp te laat: vader Klaas de Waart en moeder Elisabeth van Riel en hun

5 Wittewerf

Een huizenrij waarin meerdere gezinnen woonden, werd uit het lood geslagen en dreigde

kinderen Simon en Lobberig verdrinken, evenals Jannetje de Groot.

→ [Loop rechtdoor langs de garages, via het parkeerterrein over de Beatrixbrug en houd links aan, volg de Kets richting de Buurten.](#)

liepen ernstige schade op en waren onbewoonbaar geworden. Wat kleinvee verdrong, maar onder de bewoners vielen geen slachtoffers. Op de gevel van Buurt IV nummer 1 hangt een bordje dat aangeeft hoe hoog het water stond.

→ [Ga op de splitsing 50 meter naar rechts tot bordnummer 6. Loop terug en volg de route naar de haven.](#)

7 Havenbuurt

Slachtoffers vielen evenmin aan de Havenbuurt. Maar bewoners stonden daar wel

doodsangsten uit toen zij losgeslagen schepen recht op hun houten huizen zagen afkomen. Dat de woningen net niet werden geraamd kwam doordat schippers gaten in hun boten sloegen zodat de wind er minder vat op had. Links van het havengat staat het monument ter herinnering aan de vloed, gemaakt door kunstenaar Linda Verkaar. Het is 14 januari 2016 onthuld, precies honderd jaar na de ramp.

→ [Loop naar de andere kant van de haven, neem de brug rechts en volg de weg tot vlak voor de Julianabrug. Sla linksaf, loop de Maximabrug over en volg de weg naar het Marker Museum, begin- en eindpunt van de wandeling.](#)

- M Marker Museum
- i Infopunt
- T Toiletten
- P Parkeerterrein
- 3 Informatieborden
- * Monument

WATERSNOOD WANDELING MARKEN 1916

Samenstelling: Stichting Herdenking Watersnood Marken 1916
 Teksten: Johan Moes
 Grafisch ontwerp: Peter van Deursen
 Drukwerk: Pumbo

Deze kaart is samengesteld uit twee historische kaarten van begin vorige eeuw, vandaar de zichtbare naad en twee maal de tekst Marken.